

Torenvalkperikelen 2

Sake de Vlas

Eigenlijk ben ik een gelukkig mens. Niet dat ik een Ferrari tot mijn beschikking heb of andere jet-set zaken, nee het is meer de plaats waar ik woon en de vogels die zich ongevraagd aandienen.

Mijn huis staat op een lapje grond in de buurt van Eext, waar de Hondsrug overgaat in het Hunzedal. De akkers zijn doorregen met bosjes en wallen en aan het einde van het zandpad begint een uitloper van de boswachterij Anloo. In die uitloper heeft een aantal jaren geleden regelmatig een Boomvalk gezeten. De laatste jaren doet een Havik er pogingen om tot broeden te komen. Dat lukt soms wel, soms niet. In 1995 was het stelletje er wel, maar zonder succes. Het is ook de plaats waar in 1988 een paartje Rode Wouw regelmatig gezien werd tijdens een vruchteloze broedpoging. Schuin voor mijn huis, op zo'n 200 m lukt het een buizerdstelletje al jaren wél om een broedsel groot te brengen. Hetzelfde geldt voor een stelletje schuin achter mijn huis op 300 m afstand.

In het voorjaar is het dus elke dag wel bingo. Het summum is een torenvalkstel dat in een nestkast nestelt op mijn lapje grond. Op de rand van het weiland en de naastgelegen akker is een bescheiden boomsingel en daarin staat een paal met een kast. Jaren geleden stak de paal nog ruim boven de boomtoppen uit, nu heeft hij al schaduw van een eik. Dat is wel prettig voor het broedende vrouwtje en de jongen.

In het voorjaar begint het feest. Man en vrouw komen de kast inspecteren en doen pogingen om het territorium te heroveren. Dat gaat niet zonder slag of stoot, want in de bosrand, op 60 m afstand, hangt een bosuilkast die wordt bewoond door een commune Kauwen. Die hebben als dependance de torenvalkkast op het oog. Het duurt een paar dagen en dan zijn de grenzen weer vastgesteld. Er wordt in de loop van het seizoen nog vaak over en weer gepest, maar dat schijnt zo te horen. Dan begint het gebedel van het vrouwtje en het prooi brengen van het mannetje. Tot de drukte afneemt en het vrouwtje broedt.

Het wordt een gewoonte: als je buiten komt, let je op de kast. Zijn ze er en wat doen ze? Als het een dag rustig is, maak je je zorgen. Echt leuk wordt het als de jongen zo groot zijn dat je ze kunt zien. Eerst in de kast, later op de rand, vleugel oefeningen, gebedel om voedsel, rondspringend met een prooi en na verloop van tijd het uitvliegen. Dat is ook de tijd om je pontificaal op het terras te installeren. Stel je het voor: fototoestel en telescoop op het statief, een makkelijke stoel met een kussentje, een parasol en een pilsje als het warm is. Genieten in het kwadraat in je eigen tuin!

Dit jaar niet dus. Terwijl ik het slijk der aarde bij elkaar scharrel op mijn werk, belt mijn vrouw: "Of ik al in het weiland gekeken heb, want er is iets ergs gebeurd?"

"Iets ergs, wat dan?"

"Iets heel ergs, meneer Torenvalk is dood, er ligt een bos veren in het weiland".

Het is treurig voor meneer Torenvalk en voor ons ook, maar voor de familie Havik aan het eind van het zandpad ligt dat anders. Bovendien, meneer Torenvalk zat ook altijd wel erg opvallend in de top van een ijle berk en dat is vragen om moeilijkheden.

's Avonds ga ik kijken bij de familie Havik. Een torenvalkveertje bij het grote horst bewijst mijn vermoedens.

Desalniettemin heb ik van mijn stoel met kussentje, parasol en pilsje genoten: door de Buizerds. Het stuiteren, mauwen, het zweven en cirkelen, de bedelende jongen met hun onhandige vlieg oefeningen.

Volgend jaar komt er wel een nieuwe meneer Torenvalk, die niet zo stom is. Of de familie Havik komt niet terug. We zien wel.

Adres: Heiakkers 3, 9463 TN Eext.

Foto: De nestkast met bewoner (Sake de Vlas)